

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-09-15

Diarienummer N609-0815/23

Handläggare:

Jenny Hagelberg

E-post: jenny.hagelberg@grundskola.goteborg.se

Delårsrapport augusti 2023

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden godkänner delårsrapport till och med augusti 2023 och översänder den till kommunstyrelsen.
2. Grundskolenämnden hemställer kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta om att flytta ansvaret för bidrag till Universeum från grundskolenämnden samt att utreda former och innehåll för Göteborgs Stads framtida samverkan med Universeum.
3. Grundskolenämnden hemställer till kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att grundskolenämnden får ta del av den kommuncentrala posten för att finansiera investeringsrelaterade driftskostnader, som för perioden april-augusti uppgår till 9,9 mnkr, samt finansiering av sommarlovskort som uppgår till 17,5 mnkr för perioden.
4. Grundskolenämnden förklarar följande uppdrag fullgjorda:
 - a. Inrätta ett vetenskapligt råd i enlighet med förvaltningens förslag, 2019-04-23 § 109.
 - b. Återkomma till nämnden med förslag till en samlad riktlinje för grundskolenämndens arbete mot hot och våld som anger en nolltolerans för hot, våld och otillåten påverkan i skolan, 2022-02-08 § 35.
 - c. Erbjuder elever tillhörande nationella minoriteter modersmålsundervisning i förskoleklass i enlighet med förvaltningens utredning, 2022-12-13 § 318.
 - d. Återkomma i den reguljära uppföljningen med uppgifter om hur många elever tillhörande nationella minoriteter som önskar modersmålsundervisning och om behoven gällande de nationella minoritetsspråken förändras, 2022-12-13 § 318.
5. Grundskolenämnden ställer sig bakom förvaltningens bedömning att följande uppdrag från kommunfullmäktige kan avslutas:
 - a. Ta fram en plan för att halvera andelen elever utan gymnasiebehörighet i skolor i utsatta områden till 2025. En del av utredningen ska belysa hur ett "tionde år" kan användas i staden, budget 2021.

- b. Förbereda och genomföra energieffektiviserande och energibesparande åtgärder i syfte att minska energiförbrukningen och effektbehovet inför vintern 2022/23, KF 2022-10-27 § 21.
- c. Se över sin kapacitet att hantera kontanter i händelse av kris, KF 2022-03-24 § 19.
- d. Stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap, budget 2023.
- e. Ge lärare och annan skolpersonal tydliga rutiner och stöd för när och hur de disciplinära åtgärder som medges i svensk lagstiftning kan användas, exempelvis avseende elever som måste särskiljas från ordinarie undervisning, budget 2023.
- f. Inrätta ett förstärkt arbetssätt i syfte att utveckla arbetet för att motverka felinskrivningar av barn och elever, KF 2023-02-23.
- g. Analysera climateffekternas påverkan och konsekvenser för sin nämnds verksamhet, samt identifiera och nominera åtgärdsbehov till stadens kommande klimatanpassningsplan. Uppdraget ska återrapporeras till kommunstyrelsen senast kvartal 3 2023, KF 2023-01-26 § 17.

Sammanfattning

Behörighet till gymnasiets yrkesprogram för årskurs nio ligger stabilt totalt sett de senaste tre läsåren. Vad gäller kunskapsresultaten i förhållande till föregående läsår kan en negativ utveckling framför allt ses i grundskolans årskurs tre och sex. Förvaltningen behöver analysera vad dessa mönster beror på och hur de kan åtgärdas.

Förvaltningen lämnar en negativ prognos på minus 60 mnkr för helår 2023. Prognosen bygger på att förvaltningen kompenseras för investeringsrelaterade driftskostnader som under perioden uppgår till 9,9 mnkr och sommarlovskort på 17,5 mnkr. Underskottet inom utbildningsområdena har ökat sen prognosen i maj och förvaltningen konstaterar att planerade åtgärder och minskad bemanning har uteblivit. Detta medför att förvaltningen måste genomföra kraftfulla åtgärder på kort tid för att få en ekonomi i balans. Arbetet med åtgärdsplaner kan få negativa följd effekter för den långsiktiga kompetensförsörjningen och i förlängningen även grunduppdraget. Åtgärder bedöms dock vara nödvändiga för att skapa en långsiktigt hållbar bemanning och för att möta ett ekonomisk utmanade läge även under 2024.

I delårsrapporten beskrivs beslut och pågående arbete för att skapa en hållbar skolstruktur med större enheter som har bättre ekonomiska och pedagogiska förutsättningar att bygga en hållbar verksamhet.

I samband med rapportering i delårsrapport per augusti bedömer förvaltningen att ett antal uppdrag från kommunfullmäktige och grundskolenämnden kan förklaras fullgjorda.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen prognostiserar i samband med ekonomisk uppföljning per augusti ett underskott för helåret 2023 på 60 mnkr. Förvaltningen har inte lyckats anpassa bemanningen till årets budgetram som, till skillnad från föregående år, inte omfattar de tillfälliga statsbidrag som funnits under pandemi-perioden. Förvaltningen behöver arbeta med kortsiktiga åtgärder parallellt med mer långsiktiga åtgärder som handlar om organisation, styrning och ledning för att skapa en hållbar skolstruktur.

I enlighet med gällande regler för god ekonomisk hushållning förbereds nu förslag på åtgärder för nämnden att besluta om. Att så fort som möjligt anpassa bemanningen inom

utbildningsområdena är nödvändigt, inte minst för att möta de ekonomiska ramarna för nästkommande år. I ärendet beskrivs att tidigare åtgärdsplaner inte har haft avsedd effekt. Det innebär att åtgärder under årets sista månader behöver bli än mer kraftfulla eftersom ett större underskott ska hämtas hem under kortare tid.

Bedömning ur ekologisk dimension

I ärendet beskrivs arbetet med två uppdrag från kommunfullmäktige inom den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Till följd av den ekonomiska uppföljningen per augusti kommer ett omfattande åtgärdsarbete att verkställas inom många skolområden där bemanningen överstiger budgeterad nivå. Förvaltningen bedömer att viss anpassning kan ske genom naturliga avgångar och att tidsbegränsade anställningar löper ut. Det går inte att utesluta att åtgärdsarbetet på vissa enheter kan medföra en ökad arbetsbelastning för personal. Det kan i sin tur påverka kvaliteten i verksamheten och möjligheten att möta varje elev där den befinner sig i sitt lärande.

Samverkan

Information på facklig samverkansgrupp (FSG) den 18 september 2023.

Bilagor

1. Delårsrapport augusti 2023 grundskolenämnden
2. Fördjupning kompetensförsörjning
3. Förteckning styrande dokument grundskolenämnden
4. Ledningssystem för hälso- och sjukvård inom elevhälsan
5. Ledningssystem för hälso- och sjukvård inom Skolfam
6. Resultat och prognos augusti per skolområde

Ärendet

Grundskolenämnden har att besluta om delårsrapport per augusti 2023.

Beskrivning av ärendet

I delårsrapporten beskrivs den viktigaste utvecklingen utifrån ekonomi, personal, samt verksamhetens utveckling under det första kvartalet 2023.

Styrinformation till nämnden

I avsnittet styrinformation till nämnden beskrivs information som nämnden behöver känna till som huvudman för förvaltningens skolor samt ansvarig hemkommun. Det innefattar bland annat information utifrån det systematiska kvalitetsarbetet, ekonomistyrning, intern kontroll, utveckling av lokalfrågor och kapacitet samt uppföljning av nämndens verksamhetsplan och politiska uppdrag.

Uppföljningen inom det systematiska kvalitetsarbetet fokuserar på elevers förutsättningar för lärande och resultat utifrån läroplansområdena *Kunskaper, Normer och värden* samt *Betyg och bedömning*. Uppföljningen innefattar bland annat kunskapsresultat och betyg, resultat från den regiongemensamma elevenkäten men också kvalitativa datakällor som sammanställning av inkomna klagomål på utbildningen, anmälda kränkningar och tillsynsärenden.

Ekonomisk uppföljning

Ekonomiskt resultat under perioden januari till augusti uppgår till minus 29,5 mnkr, vilket innebär att förvaltningen inte har en ekonomi i balans. Jämfört med samma period föregående år, har förvaltningen en nettokostnadsutveckling på 9,4 procent. Förvaltningen lämnar en negativ prognos på 60 mnkr för helår 2023. Prognosen bygger på att förvaltningen kompenseras för investeringsrelaterade driftskostnader och kostnader för sommarlovskort. Den främsta anledningen till avvikelsen är att bemanning har varit för hög i förhållande till budget. Därmed behöver åtgärderna som genomförs under årets sista månader bli än mer kraftfulla.

Politiska uppdrag

Förvaltningen föreslår nämnden att avsluta sju uppdrag från fullmäktige och fyra nämnduppdrag.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef Styrning och ledning